

Trainspotting: fills d'un déu desconegut

Claudio Klynhout

Ni tan sols d'un Déu menor, o de color, o d'un Déu sexista, racista o classista; simplement d'un Déu desconegut.

Massa forta pel puritanisme americà, massa sòrdida per un públic majoritari. Així és *Trainspotting*, el major èxit comercial britànic dels darrers anys, i la segona pel·lícula —després de *Tumba Abierta*— de Danny Boyle, cridat a ser el nou *enfant terrible* de la cinematografia europea.

Trainspotting no s'assembla en res a un episodi de *La Casa de la Pradera*, tot i que hi passen conflictes familiars, tampoc s'acosta als asexuals i

cions X i JASP. Basada en la novel·la i recent best-seller del britànic Irvine Welsh, mostra un submon de ionquis, sexe, delinqüència, narcotràfic i alcohol encarnat en herois passats d'heroïna. Aquesta contribució britànica se suma a treballs com *Historias del Kronen*, *El odio*, *Natural Born Killers* o *Pulp Fiction*. *Trainspotting* destila, a pesar de la cueltat de les seves imatges, un sentit de l'humor mordaç, capaç de desdramatitzar el dolor o el patetisme del tema, i de neutralitzar les arcades que flueixen en l'espectador. S'inscriu en un gènere de cine denúncia, prolix a la filmografia britànica amb realitzadors com Stephen Frears, o el realisme social de Ken

els ambients, fins i tot l'elecció de la música i la seva incorporació a les escenes, destaquen notablement en el treball. La mateixa elecció de Santiago Segura com a director de doblatge al castellà, suposen un risc certament peculiar.

Fugir cap endavant o embrutar-se en la marginalitat és el dilema de Mark Renton (Ewan McGregor) i la seva colla de quatre amics: Bebbie (Robert Carlyle), alcohòlic i psicòpata violent, que no consumeix droga; Spud (Ewen Bremner), oligofrènic i heroinòman convençut; Sick Boy (Johnny Lee Miller), estufat ninot que es vanta de saber-ho tot sobre

Sean Connery i del seu autocontrol sobre les drogues; i Tommy (Kevin McKidd), un al·lot sa, que paradoxalment s'enganxarà i acabarà els seus dies contaminat per la sida. Ells, al costat de les seves al·lotes, transiten per l'autodestrucció; desocupats, pispes, ionquis, nihilistes, violents i vulgars discorren pels suburbis d'Edimburg. Per què haurien de canviar el *seu modus vivendi*? L'alternativa a integrar-se en una vida de consum i d'un sistema social en crisi, la substitueixen per la seva manera de dir sí a la vida, per la cultura de la droga. *Trainspotting* aposta dur per la transgressió, la irritació i l'ofensa, i engalana amb irònic humor les situacions més fortes com les bregues del violent i temut Bebbie; els recargolaments de Mark en un lavabo nau-

poètics relats de Gloria Fuertes, encara que posseeix un lirisme suburbial, ni s'aproxima a un tema mèdico-social de programa —show— divulgació del Dr. Beltrán, s'acosta més als nous plantejaments publicitaris de Benetton.

Boyle, i el mateix equip tècnic de *Tumba abierta*, es varen reunir a la primavera de 1995 per rodar la història d'amistat i traïció d'uns joves marginals crescuts a cavall entre les genera-

Loach, Antonia Bird, i d'un exponent tan clàssic com vigent, *La naranja mecànica* de Kubrick. Un projecte com aquest havia d'apostar també per plantejaments tècnics gens convencionals; així doncs, el començament i el final, la desfilada dels crèdits, la successió d'angles baixos o excessivament alts, l'efecte de càmera damunt les espatles, plans a ran de terra, plans en oscil·lació diagonal, repetició o superposició d'imatges, el sentit de l'escala,

seabund i el buceig surrealista a través de la tassa immunda d'un WC, el funeral de Tommy, l'escatològic berenar familiar de Spud, les disquisicions sobre la vida... Després d'haver contemplat com Demi Moore s'ha enquinçat les vestidures, *Trainspotting* és com una bufetada d'adrenalina, un passeig entre l'hiperrealisme i l'absurd, encara que Demi és molta Demi. La provocació, les lectures i la moralina estan servides. ♦